

YILLIK

Annual of Istanbul Studies

2021

3

İSTANBUL
RESEARCH
INSTITUTE

YILLIK: Annual of Istanbul Studies

3 (2021)

YILLIK is a peer-reviewed annual journal, published simultaneously in print and online (via Dergipark).

Editorial Board

Editor: M. Baha Tanman, *Istanbul University (emeritus); Istanbul Research Institute*

Managing Editor: K. Mehmet Kentel, *Istanbul Research Institute*

Emir Alışık, *Istanbul Research Institute*

Brigitte Pitarakis, *Centre national de la recherche scientifique; Istanbul Research Institute*

Gülrü Tanman, *Istanbul Research Institute*

Advisory Board

Ashlhan Akışık, *Bahçeşehir University*

Engin Akyürek, *Koç University*

Serpil Bağcı, *Hacettepe University*

Sarah Bassett, *Indiana University*

Cem Behar

Sibel Bozdoğan, *Boston University*

Ayfer Bartu Candan, *Boğaziçi University*

Zeynep Çelik, *New Jersey Institute of Technology*

Koray Durak, *Boğaziçi University*

Ayşe Erek, *Kadir Has University*

Ahmet Ersoy, *Boğaziçi University*

Walter Feldman, *New York University, Abu Dhabi*

Emine Fetvacı, *Boston University*

Murat Güvenç, *Kadir Has University*

Shirine Hamadeh, *Koç University*

Ivana Jevtić, *Koç University*

Cemal Kafadar, *Harvard University*

Çiğdem Kafescioğlu, *Boğaziçi University*

Leyla Kayhan Elbirlık, *Özyeğin University*

Selim S. Kuru, *University of Washington*

Tuna Kuyucu, *Boğaziçi University*

Gülru Necipoğlu, *Harvard University*

Nevra Necipoğlu, *Boğaziçi University*

Tarkan Okçuoğlu, *Istanbul University*

Rana Özbal, *Koç University*

Mehmet Özdoğan, *Istanbul University*

Christine Philliou, *University of California, Berkeley*

Ünver Rüstem, *Johns Hopkins University*

Turgut Saner, *Istanbul Technical University*

Uğur Tanyeli, *İstinye University*

Ceylan Tözeren, *Boğaziçi University*

Uşun Tükel, *Istanbul University*

Title history

2012–2018 | İstanbul Araştırmaları Yıllığı / Annual of Istanbul Studies, 1–7

2019– | YILLIK: Annual of Istanbul Studies

Mode of publication: Worldwide periodical, published annually every December

Note to contributors: *YILLIK: Annual of Istanbul Studies* accepts submissions in English and Turkish. Articles should conform to the usage of The Chicago Manual of Style (CMOS), 17th edition, and to the style guides published on the journal's website. Articles in Turkish conform to a customized CMOS style available at the website. Research articles are subject to review by two anonymous reviewers and the editorial board. All other submissions are reviewed by the editorial board.

Istanbul Research Institute Publications 47

Periodicals 10

Istanbul, December 2021

ISSN: 2687-5012

Publisher: On behalf of the Suna and İnan Kıraç Foundation, Necmettin Tosun

Graphic Design: Volkan Şenozan

Editorial Assistant: Miray Eroğlu

Copyediting: Emily Aaruz, Miray Eroğlu, Y. Güneş Yücel, Özge Ertem

Assistants: Osman Kocabal, Ryan Mitchell

Contact: istanbulstudies@iae.org.tr

Color Separation and Print: Onikinci Matbaa Basın Yayın San. ve Tic. Ltd. Şti. (Certificate no: 46618)

İbrahim Karaoğlanoğlu Cad. no: 35 Kat: 1 Kağıthane/Istanbul

Tel: 0212 281 25 80

© Suna and İnan Kıraç Foundation Istanbul Research Institute

Meşrutiyet Caddesi no. 47, 34430, Tepebaşı - Beyoğlu/Istanbul

www.iae.org.tr

Certificate no: 12482

The views expressed in the articles published in the journal are the authors' own for which the Istanbul Research Institute may not be held accountable. The online edition is open access. Publishing in *YILLIK* is free of charge. Authors of articles published remain the copyright holders and grant third parties the right to use, reproduce, and share the article according to Creative Commons Attribution 3.0 Unported (CC BY 3.0), upon proper citation and acknowledgment of the original publication.

In Memoriam: Doğan Kuban (8 Nisan 1926–22 Eylül 2021)

Zeynep Ahunbay

Türkiye'nin saygın mimarlık tarihi ve koruma uzmanlarından Prof. Doğan Kuban 22 Eylül 2021'de aramızdan ayrıldı. Onu tanımak, öğrencisi, meslektaşı olmak bizler için bir onur, mutluluk kaynağıydı. Subay olan babasının görevi dolayısıyla çocukluğu Anadolu'nun değişik kentlerinde geçen Doğan Kuban, orta öğrenimini Ankara'da Gazi Lisesi'nde tamamladı. Mimarlık eğitimine 1943'te İstanbul'da Yüksek Mühendis Mektebi'nde başladı. 1949'da mezun oldu. Askerliğini yaptıktan sonra İstanbul Teknik Üniversitesi'nde (İTÜ) öğretim üyesi olmaya karar verdi. Dönemin İTÜ Rektörü Prof. Dr. Emin Onat'ın tavsiyesiyle Mimarlık Fakültesi'nin ilgili kürsüsüne baş vurdu. Çalışma alanı olarak mimarlık tarihini seçmişti.

1950'li yılların başında İTÜ Mimarlık Fakültesi'nin kadrosu yurtdışından davet edilen öğretim üeleriyle destekleniyordu. Mimarlık Tarihi Kürsüsü'nün başkanı Torino Üniversitesi'nden Prof. Dr. Paolo Verzzone'ydı. Mimarlık tarihi alanında çalışmak üzere başvuran Doğan Kuban'ı tanımak, yetenekleri hakkında fikir sahibi olmak isteyen Verzzone, ondan İstanbul'daki barok çeşmeler hakkında bir araştırma yapmasını istedi. Kuban konuyu inceledi; hazırladığı raporu Verzzone'ye sundu. Çalışması başarılı bulundu ve 1952 yılı sonunda İTÜ Mimarlık Fakültesine asistan olarak atandı. Verzzone ile derslere girdi; onun Anadolu'da yaptığı araştırmalara katıldı. Verzzone'nin yakın ilgisi genç Kuban'ın akademik gelişimini etkiledi. Onun danışmanlığında hazırladığı yeterli tezi—*Türk Barok Mimarisi Hakkında Bir Deneme*—1954 yılında kabul edildi ve yayımlandı.

1950'li yıllarda İTÜ Mimarlık Fakültesi, yeterli aşamasını başarıyla geçen asistanları yurtdışına gönderiyordu. Doğan Kuban da bu kapsamda 1954 yılında Roma'ya gitti. Orada Rönesans mimarlığını klasik Osmanlı camileri ile karşılaştıran bir çalışma yaptı. *Osmanlı Dini Mimarisinde İç Mekân Teşekkülü – Rönesansla bir Mukayese* adlı tezi jüri tarafından kabul edildi ve 1958 yılında doçent oldu. Verzzone'nin İtalya'ya dönmesinin ardından Mimarlık Tarihi ve Rölöve Kürsüsü başkanlığını üstlendi. Avrupa, Bizans, Selçuklu ve Osmanlı mimarlığı konularında dersler vermeye başladı. Mimarlık tarihi programının müfredatına çağdaş mimarlık dersini de ekledi. O sırada Sabahattin Eyüboğlu ve Dr. Mükerrerem Usman Anabolu da Mimarlık Tarihi Kürsüsü'nde bulunuyorlardı. Mükerrerem Hanım Anadolu arkeolojisini, Sabahattin Bey Avrupa sanatını anlatıyordu. Doçent Kuban bilimsel, akademik araştırmalarına, çalışmalarına devam etti. Anadolu'daki erken dönem kültür mirasını ve mimarlığını incelediği *Anadolu Türk Mimarisinin Kaynak ve Sorunları* çalışması ile 1965'de profesör oldu.

Cumhuriyet döneminin yetiştirdiği sıra dışı bir bilim insanı olan Prof. Doğan Kuban'ın kırk yılı aşan akademik yaşamı araştırma, yayın ve projelerle doludur. Yayımladığı yirminin üstünde kitap ve çok sayıda makalesi mimarlık tarihi, anıt ve kent koruma, restorasyon alanlarında başvuru kaynaklarıdır. Farklı alanlarda kitap okumayı, yayın izlemeyi önemseyen Kuban, öğrencilerine de okumaları için kitaplar tavsiye ederdi. Onun alan araştırmalarına katılan birçok öğrenci mimarlık tarihine ilgi duyar ve bu alana yönelirdi. Başkanlığını yürüttüğü kürsüde mimarlık ve kent tarihi konusunda birçok uzman yetiştirdi. 1960'lı yıllarda Mimarlık Tarihi ve Rölöve Kürsüsü'nde asistan olan Afife Batur, Berge Aran, Selçuk Batur, Ayda Arel, Metin Sözen, Ayla Ödekan sanat ve mimarlık tarihi alanında etkin olan, literatüre yayınlarıyla önemli katkılar sağlayan bilim insanlarıdır. 1970'li yıllarda Türkiye'nin farklı üniversitelerinden Doğan Kuban danışmanlığında doktora yapmak için İTÜ'ye gelen öğrenciler onunla Anadolu sanatı ve mimarisi, kent tarihi ve kentsel koruma konularında çalıştılar. Doktoralarını tamamlayan öğrencileri, İstanbul'da İTÜ Mimarlık Fakültesi, Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi, Yıldız Teknik Üniversitesi, Ankara'da Orta Doğu Teknik Üniversitesi, Trabzon'da Karadeniz Teknik Üniversitesi ve Edirne'de Trakya Üniversitesi'nde öğretim üyesi oldular. Türkiye'nin mimarlık tarihi ve koruma alanına katkıda bulundular. Kuban'ın öğretisi, Pakistanlı doktora öğrencisi Ajaz Anwar'la Lahore'a kadar uzandı.

Zeynep Ahunbay
Istanbul Technical University
(Emeritus)
zahunbay@gmail.com

Licensed under Creative
Commons Attribution 3.0
Unported (CC BY 3.0)

Şekil 1: Edirne Sarayı kazısı.
Fotoğraf: Mustafa Pehlivanoglu,
1973.

1950'lerin Menderes İstanbul'unda imar ve yol açma faaliyetleri gündemdeydi. Özellikle Tarihi Yarımada'nın Aksaray-Beyazıt Meydanı arasında yol çevresindeki tarihi yapıların yıkımı endişe yaratıyordu. Bu sırada İstanbul Valiliği konuyla ilgili bir kurul oluşturmuş ve İTÜ'den Doğan Kuban bu heyette görevlendirilmişti. Kuban açılacak yolun Laleli-Beyazıt arasındaki kesiminin Simkeşhane, Hasan Paşa Hanı gibi tarihi yapılara zarar vermemesi için hanların arkasından geçen alternatif bir güzergâh düşündü, ancak önerisi kabul görmedi. Bu konuyla ilgili olarak Cumhuriyet gazetesine gönderdiği bir makalenin yayımlanması da Vali Fahrettin Kerim Gökay tarafından engellendi.

Doğan Kuban'ın kültür mirasının korunması ile ilgili bilgi birikimine Prof. Verzone'nin derslerinin yanı sıra, İtalya'da tanıştığı uzmanların, okuduğu kitapların, izlediği, gözlemlediği uygulamaların da katkısı oldu. Türkiye'de koruma alanında çalışanların dünyadaki gelişmelerden haberdar olmaları için, İtalyanların 1931 yılında kabul ettikleri koruma tüzüğü *Carta del Restauro*'yu Türkçeye çevirdi ve 1962 yılında *Vakıflar Dergisi*'nde yayımladı. Koruma kuramı ve uygulamasıyla ilgili olarak uluslararası alanda yapılan etkinlik ve çalışmaları izledi. Koruma mimar ve teknisyenlerinin 1964'de Venedik'te yaptıkları toplantıya katıldı. Bu önemli buluşma sonunda kabul edilen Venedik Tüzüğü'nü öğrencilerine, meslektaşlarına aktararak, Türkiye'deki koruma uygulamalarının uluslararası ilkelere göre yapılmasına yönelik çaba gösterdi.

Doğan Kuban'ın İTÜ Mimarlık Fakültesi'ndeki eğitim ve idari görevleri dışında, uzmanlık alanıyla ilgili sorumlulukları da oldu. Bunlardan biri, Gayrimenkul Eski Eserler ve Anıtlar Yüksek Kurulu (GEEAYK) üyeliğidir. 1951 yılında kurulan GEEAYK, taşınmaz kültür varlıklarıyla ilgili kararlar alan bir kuruluştur. Arkeoloji, tarih, sanat ve mimarlık tarihi, mimarlık disiplinlerinden öğretim üyeleri ve koruma konusuyla ilgili kamu kurumlarının temsilcileri her ay İstanbul'da toplanarak, Türkiye'nin değişik yerlerinden gelen tescil, onarım başvurularını görüşür, korumaya ilişkin yönlendirici kararlar alırlardı. Bu heyet içinde doğrudan koruma alanında eğitim alarak uzmanlaşmış kişi sayısı azdı.

Kuban'ın koruma alanında uzman uluslararası kuruluş ve kişilerle bağlantısı ve yayınlarında Türkiye'deki uygulamalara yönelttiği eleştiriler dikkat çekti. GEEAYK'a katılımı istendi. 1967 yılında Anıtlar Yüksek Kurulu üyesi olan Prof. Doğan Kuban, bu görevi 1983 yılına kadar sürdürdü. GEEAYK'ın yerine, Anadolu'nun çeşitli illerinde bölge kurulları oluşturulmasından sonra tekrar göreve çağrıldı. 1993-1995 yılları arasında İstanbul'un Boğaz bölgesinden sorumlu III Numaralı Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kurulu'na başkan oldu. Anadoluhisarı'nda oturduğu için Boğaz'ın doğal ve kentsel kültür mirasının durumunu, koruma sorunlarını yakından izliyordu. Birikimiyle kurul çalışmalarına önemli katkılarda bulundu.

1964'teki Venedik toplantısında alınan karar uyarınca ve 1965 yılında Varşova'da yapılan görüşmeler sonucunda Uluslararası Anıtlar ve Sitler Konseyi (ICOMOS) kurulmuştu. Kültür mirasının korunmasına ilişkin güncel ilkeleri yaymak amacıyla güden ICOMOS, dünyadaki tüm koruma uzmanlarının ortak hareket etmelerini sağlamak istiyordu. ICOMOS'un kuruluşunda yer alan ve Doğan Kuban'ı yakından tanıyanlar, ona ICOMOS Türkiye'yi kurmasını önerdiler. O da bunu kabul ederek, hazırlık çalışmalarına başladı. Uluslararası Anıtlar ve Sitler Konseyi bir sivil toplum kuruluşuydu; dünyanın farklı ülkelerinde kurulacak olan kollarının da aynı şekilde bağımsız STK'lar olması isteniyordu. Kuban bu temel ilkeden hareket ederek, ICOMOS Türkiye'ye katılacak kişileri belirledi; bir yönetmelik oluşturmaya çalıştı. Fakat 1970'li yılların başında Türkiye'de uluslararası bağlantılı bir STK kurmak kolay değildi. Kültür Bakanlığı'nın itirazı sonucu ICOMOS Türkiye, öngörülenden farklı bir statüde kuruldu. ICOMOS Türkiye'nin üyeleri arasında Prof. Doğan Kuban da yer aldı ve Türkiye'yi uluslararası toplantılarda temsil etmeyi 1978 yılına kadar sürdürdü.

Koruma uzmanlarının 1964 yılında kabul ettiği Venedik Tüzüğü'nün önemli maddelerinden biri korumanın anıtsal yapılarla sınırlı kalmayarak, onları çevreleyen tarihi dokuları da kapsamasıydı. Kentsel korumaya yönelik temel ilkelerin geliştirildiği 1960'lı yıllarda, Doğan Kuban Türkiye'nin birçok tarihi kenti için koruma raporları yazarak imar planı çalışmalarına katkıda bulundu. Erzurum (1965), Sivas (1966), İznik (1967) ve Kastamonu (1967) için hazırladığı raporlar bu kentlerin önemli mekânsal değerlerinin korunması için öneriler içeriyordu. 1969 yılında İstanbul Nazım Plan Bürosu Başkanı Y. Müh. Mimar Mithat Yenen'in isteği üzerine hazırladığı İstanbul raporu için Tarihi Yarımada, Üsküdar, Kadıköy ve Boğaz'ı kapsayan ayrıntılı bir çalışma yaptı. Kuban ahşap kent dokularının yaşatılmasına önem veriyordu. Konferans ve makaleleriyle geleneksel konut mimarisine dikkat çekti. 1970'lerin başında "Türk Evi" konusunda bir seçmeli ders açtı. Daha sonra dersin içeriğini ayrıntılı çizim ve resimlerle destekleyerek bir yayına dönüştürdü. İki dilde yayımlanan *Türk Hayatlı Evi* kitabı sivil mimarlık alanı için temel bir başvuru kaynağı niteliği taşıyor.

Şekil 3: Gaziantep araştırması.
Fotoğraf: Kani Kuzucular, 1976.

Türkiye’de kentsel koruma çalışmaları 1973 yılında çıkarılan yeni koruma yasası ile ivme kazandı. Birçok tarihi kentte tescil çalışmaları yapıldı; sit alanları tanımlandı. 1974 yılında Prof. Kuban tarafından İTÜ’de kurulan Mimarlık Tarihi ve Restorasyon Enstitüsü (MTRE) koruma konusunda çalışan uzmanları bir araya getirdi. Çok sayıda etkinlik düzenlendi, bilimsel yayın ve araştırmalar yapıldı. Kentsel sitlerin yasal koruma altına alınmasından sonra koruma imar planlarının hazırlanması hızlandı. Doğan Kuban 1976 yılında Gaziantep koruma imar planı için ayrıntılı bir kent tarihi araştırması yaptı ve koruma raporu hazırladı. İTÜ’den Mimarlık Tarihi ve Restorasyon Enstitüsü (MTRE) ve Mimarlık Tarihi ve Restorasyon Anabilim Dalı üyelerinin katıldığı çalışmada Gaziantep’in sivil mimarisi, ticari merkezi araştırıldı; kültür varlıkları saptanarak, 1/1000 ölçekli harita üzerine işlendi. Geniş avlulu taş evlerden oluşan tarihi mahallelerde rölöveler yapıldı; kentsel dokunun korunması için öneriler geliştirildi.

Doğan Kuban Safranbolu’nun kentsel sit olarak tescil edilmesi ve koruma imar planının hazırlanması için de çaba harcadı. 1975 yılında MTRE, Safranbolu’da geniş katımlı bir buluşma düzenledi. Bu toplantı Safranbolu yerel yönetiminin, tarihi kenti koruma yönündeki isteğine yön verdi, şehrin tescil edilmesi ve koruma imar planı yapılması sürecini başlattı. 1976–1980 yılları arasında, İTÜ Mimarlık Fakültesi öğretim üyelerinin ve asistanlarının, MTRE uzmanlarının ve İTÜ Restorasyon yüksek lisans programı öğrencilerinin katılımıyla Safranbolu’da kültürel mirası ayrıntılı belgeleme, analiz etme ve koruma çalışmaları yürütüldü.

Ortaçağ’da Anadolu’ya egemen olan Türk boylarının Sivas, Erzurum, Amasya gibi tarihi kentlerde önemli eserleri bulunur. Divriği’de hüküm süren Mengücek Beyliğinden kalan Divriği Ulu Cami ve Darüşşifası, iç ve dış tasarımı ile birçok referansları olan bir başyapıttır. Doğan Kuban, Divriği Ulu Cami ve Darüşşifası ile 1960’lı yıllarda ilgilenmiş ve bir makale yayımlamıştı. Bu eşsiz dünya mirasına olan ilgisi sonraki yıllarda da sürdü. Cami ve darüşşifanın anıtsal taş kapılarını, iç mekânındaki bezemeli tonozlarını, kubbelerin üstünde yükselen külahlarını, benzersiz taş işçiliğini inceleyerek *Cennetin Kapıları* adlı bir kitap yayımladı.

Kuban İstanbul’da yürütülen birçok restorasyon uygulamasına da katkıda bulundu. 1966’da başlayan Kalenderhane Camii restorasyonu, ABD’den Prof. Dr. Cecil Striker’la birlikte yürüttüğü on yıllık bir araştırma projesidir. Valens (Bozdoğan) Su Kemerinin doğu ucuna yakın bir konumda bulunan Bizans kilisesi Osmanlı döneminde Kalenderi dervişleri tarafından kullanılmıştı. 1960’ların başında oldukça harap durumda olan kilise ayrıntılı olarak incelendi ve belgelendi. Çevresinde yapılan kazılarda bulunan seramik ve mimari buluntular yapının çevresinin tarihine ışık tuttu. Projenin ara raporları ve sonucuya ilgili değerlendirme ABD’de Dumbarton Oaks Bizans Çalışmaları Programı tarafından yayımlandı.

Doğan Kuban’ın danışman olarak katkıda bulunduğu restorasyonlar da bulunmaktadır. Bunlar arasında İstanbul’da Tahtakale Hamamı, Valens Su Kemerini, Edirnekapı–Tekfur Sarayı arasında yer alan kara surlarına ait burç ve beden duvarları anılabilir. Kuban Kazakistan’da yürütülen Hoca Ahmet Yesevi Türbesi restorasyonu da yakından ilgilenmişti.

1960'lı yıllarda İTÜ Mimarlık Tarihi Kürsüsü öğrencilerini dönem sonunda geziye çıkarır, onlara Anadolu'daki arkeolojik alanları, tarihi kentleri, kültür varlıklarını yakından görme, inceleme fırsatı sunar. Doğan Kuban, bu gezilerden 1962 yılında yapılan *Bir Batı Anadolu Gezisi* başlığıyla kitaplaştırmıştı. 1965-1970 yılları arasındaki dönemde yoğunlaşan öğrenci eylemleri dolayısıyla kesintiye uğrayan gezilere, 1970'li yıllarda, süresi bir haftaya indirilerek, yeniden başlandı. Nisan ayında yapılan ve İznik, Bursa, Edirne kentlerini kapsayan gezilerde otobüsle önce İznik'e gidilir; kentin etkileyici surları, müze olarak kullanılan Ayasofya Camii ve erken Osmanlı eserleri ziyaret edilirdi. Öğrenciler kitaplarda, slaytlarda resimlerini gördükleri tarihi yapıları gezer, ellerindeki plan ve kesit çizimleriyle mevcut durumu karşılaştırır, notlar alırlardı. Kuban'ın alanda yaptığı yorumlar, dikkat çektiği konular hafızalarda yer ederdi. Öğrencilerle gezilen Bursa, erken dönem Osmanlı cami, medrese ve han tipolojilerini tanıma fırsatı sunan önemli bir kentti. Sultan külliyesi, hanlar bölgesi ve kaplıcalar dolaşılır, kentin kuruluşu ve gelişimi hakkında bilgi edinilirdi. Edirne Eski Cami, II. Murat dönemi yapıları, Yıldırım Camii ve II. Bayezit Külliyesi, Selimiye, hanlar ve saray kalıntıları ile başka bir hazinedi. Erken Osmanlı döneminin ulu camii ve ters T planlı camilerinden, merkezi mekânlı büyük kubbeli camilere geçişin gerçekleştiği Üç Şerefeli, Selimiye gibi önemli camilerin iç mekânlarını gören öğrencilerin Osmanlı mimarisinin evrimi hakkındaki bilgileri pekişirdi. Osmanlı başkentlerine yapılan bir haftalık gezilere 1974 yılında Safranbolu da katıldı ve tümüyle korunmuş bu kentin kültürel mirasının yaşatılması için çaba gösterildi.

Prof. Doğan Kuban, erken ve klasik dönem Osmanlı mimarlığını da kapsayan araştırma ve yayınlarıyla Türkiye mimarlık tarihi yazınına önemli katkılarda bulundu. Osmanlı mimarlığı tarihine ve Mimar Sinan'a olan ilgisinin ve bu alandaki birikiminin kitaplaşması mimarlık öğrencileri, meslektaşları için büyük bir kazanımdır. Çağdaş restorasyon kuramının Türkiye'de tanıtılmasında ve yerleşmesinde büyük emeği olan, cumhuriyet döneminin yetiştirdiği bu değerli aydını hocaları, arkadaşları ve öğrencileri takdir eder, kendisinden övgüyle söz ederlerdi.

Doğan Kuban mimarlık tarihi ve koruma alanında uluslararası düzeyde saygı duyulan bir kişiydi. Birçok bilimsel kurulun üyesiydi ve alana dönük özgün çalışmaları, katkıları bulunuyordu; bu katkılarıyla birçok ödüle layık bulundu. 1990 yılında Kültür Bakanlığı tarafından Kültürel Mirasın Korunmasına Hizmet Ödülü'nü aldı. Aynı yıl Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği (TMMOB) tarafından, "Türk ve dünya kültürünü yorumladığı eserleriyle mimarlık kamuoyunu aydınlatan ve çağdaş düşünceyi benimsemiş kadroların ve genç kuşakların yetiştirilmesinde görülen büyük katkıları ve bu konulardaki araştırma, yayın ve kuramsal çalışmaları ile mimarlık eğitimine seçkin hizmetleri nedeniyle," Mesleğe Katkı Dalında Başarı Ödülü'yle onurlandırıldı. 2019 yılında da Türkiye Cumhurbaşkanlığı Kültür ve Sanat Büyük Ödülü'ne layık görüldü.

Dolu dolu geçen değerli bir yaşamın ardından geriye doğru bakıldığında onun, alanında öncü bir kişi olduğu, birçok mimarlık öğrencisinin geleceğini yönlendirdiği görülmektedir. Üçüncü sınıf öğrencisi iken kendisinden aldığı restorasyon seçmeli dersinde "ülkemizin bu alanda yetişmiş insanlara ihtiyacı var" sözü, benim koruma alanına yönelmeme neden olmuştu. Asistanı olarak çalıştığım Edirne, Gaziantep ve Safranbolu projelerinde ülkemizin zengin kültür mirasını tanıdım; koruma alanında deneyim kazandım. Hocamızın eğitim alanına katkılarını ve yetiştirdiği öğrencileri Türkiye'de eksikliği görülen, sorunlu alanlara yönelmeleri için yüreklendirmesini takdirle anıyoruz.

